

היראה והחכמה מפרים זה את זה לחיים של אמת

1. לד. אסור לה להיראה שתהיה מופרדת מהחכמה כ"א תמיד תהיה מחוברת לה ויונקת ממנה, וממילא משפיעה עליה, וזה נוהג בין בהזרחה הכללית של הברקת היראה והחכמה בנפש בין בכל הפרטים המסתעפים שלהם, שעל כל פרט של פרטי היראה צריכה החכמה להאיר את אורה, ומתוך כל פרט מפרטי החכמה צריכה יראת אלהים, ככל ערכיה, המעשי, המדותי, הרגשי, וגם הדמיוני, להיות מתפרנסת, ומהחבור המתאים של אלה שני המאורות מאירה נשמת האדם, והופעת התשובה, רווית העדן השמחה והחיים, באה לעולם.

2. עולת ראה (על מסכת אבות)

אם אין חכמה אין יראה, אם אין יראה אין חכמה

עיקר החכמה מתייחס אל השכל, שידע מצד הכרתו את טוב התכלית של דרך הי"ת, וע"י כך ידבק בזה, אמנם גם אם ידע בשכלו יוכל להיות רחוק מזה בטבע הרגשת לבבו, ובזה הוא מקום שימוש היראה שיכנע לבבו מפני אור השכל. לפי כל מדרגה שביראת ה' צריך כח חכמה שיהיה ביסודה, שאח"כ ישרישנה בלב ללכת בה, להדריך את ציורי הלב ולכללם במהלך הדרך הטובה. ואם אין חכמה על דרגא זו, שעליה בא ליסד יראתו, אין יראה, כי אם ייסד יראתו על הרהורי לב לבדם, יהיה חסדו כענן-בוקר ח"ו, ואין זו יראת ה' טהורה. לכן יעמיק ויבין היטיב בדרך הכרתו, שכך חובתנו ויפה לנו, ושאינ אושר וטובה גדולה מהדבקות בה' יתברך ולכת באורחותיו, וכיון שהכיר מדרגה אחת ביראת ה' אי-אפשר לו להכיר בהכרה אמיתית מדרגה שהיא למעלה ממנה כי-אם ע"י שיקנה את ההכרה הראשונה לקבעה בתוך חדרי לבבו ורצונו. ואם אין יראה אין חכמה שלמעלה ממדרגה זאת, וגם אח"כ כשיעבור זמן והוא מכיר מדרגה בעבודת השי"ת מצד חכמתו, ואינו עושה בדרכי שכלו פעולות להשרישה בעומק לבבו, ישכח ממנו גם ציור ההכרה של החכמה, אשר ה' יתברך מאיר ומטיב לו באורה למען יקבל הטובה הגדולה הזאת לטוב לו, שיאחז בה ולא ירפנה, עד שיביאה לחדרי לבבו.

(עולת ראה ח"ב עמ' קעא)

3. הקדמה לזהר ז:

מאן דבעי למיעל לגבאי, תרעא דא (שער היראה) יהא קדמאה לגבאי, מאן דיעול בהאי תרעא יעול, אוף הכי תרעא קדמאה לחכמה עלאה יראת ה' איהי, ודא איהי ראשית, ב תרין אינון דמתחברין כחדא, ואינון תרין נקודין, חד גניזא וטמירא, וחד קיימא באתגליא, ובגין דלית להו פרודא אקרון ראשית חד ולא תרין, מאן דנטיל האי נטיל האי וכלא חד, דהא הוא ושמיה חד, דכתיב (תהילים פג יט) 'וידעו כי אתה שמך ה' לבדך', אמאי אקרי יראת ה', בגין דאיהו אילנא דטוב ורע, זכי בר נש הא טוב, ואי לא זכי הא רע, ועל דא שרי בהאי אתר יראה, ודא תרעא לאעלא לכל טובא דעלמא. שכל טוב, אלין תרין תרעין דאינון כחדא